

# Matemaattinen logiikka 2013

## Laskuharjoitukset 12

1. Relaatiota  $R \subseteq \mathbb{N}^2$  sanotaan *rekursiivisesti numeroituvaksi* jos joukko  $\{\pi(x, y) : R(x, y)\}$  on rekursiivisesti numeroituva. Osoita, että jos  $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$  on funktio, niin seuraavat ehdot ovat ekvivalentit:
  - (a)  $f$  on rekursiivinen.
  - (b) Relaatio  $\{(n, f(n)) : n \in \mathbb{N}\}$  on rekursiivinen.
  - (c) Relaatio  $\{(n, f(n)) : n \in \mathbb{N}\}$  on rekursiivisesti numeroituva.
2. Osoita, että jos  $A$  ja  $B$  ovat epätyhjiä joukkoja niin seuraavat ehdot ovat ekvivalentit:
  - (a) Sekä  $A$  että  $B$  ovat rekursiivisesti numeroituvia joukkoja.
  - (b)  $A \times B$  on rekursiivisesti numeroituva relaatio.
3. Näytä, että jokainen ääretön rekursiivisesti numeroituva joukko sisältää äärettömän rekursiivisen joukon.
4. Oletetaan, että  $R \subseteq \mathbb{N}^3$  on rekursiivinen relaatio. Näytä, että joukko
$$\{n \in \mathbb{N} : \forall z \leq n \exists y R(n, y, z)\}$$
on rekursiivisesti numeroituva.
5. Oletetaan, että joukot  $A_n \subseteq \mathbb{N}$ ,  $n \in \mathbb{N}$ , ovat sellaisia, että joukko  $\{\pi(m, n) : m \in A_n\}$  on rekursiivisesti numeroituva. Näytä, että näiden joukkojen diagonaalinen leikkaus
$$\Delta_{n \in \mathbb{N}} A_n = \{m \in \mathbb{N} : m \in A_n \text{ kaikilla } n \leq m\}$$
on rekursiivisesti numeroituva.
6. Olkoon  $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$  rekursiivinen ja  $A$  niiden  $n \in \mathbb{N}$  joukko joilla on olemassa  $> n$  monta sellaista  $m \in \mathbb{N}$ , että  $f(m) = n$ . Näytä, että  $A$  on rekursiivisesti numeroituva.